

श्रीहनुमत्सहस्रनामस्तोत्रम्

ध्यानम्

अतुलितबलधामं हेमशैलाभदेहं दनुजवनकृशानुं ज्ञानिनामग्रगण्यम् ।
सकलगुणनिधानं वानराणामधीशं रघुपतिप्रियभक्तं वातजातं नमामि ॥

स्तोत्रम्

हनुमाञ्ज्शीप्रदो वायुपुत्रो रुद्रोऽनघोऽजरः ।
अमृत्युर्वीरवीरश्च ग्रामवासो जनाश्रयः ॥१॥
धनदो निर्गुणोऽकायो वीरो निधिपतिर्मुनिः ।
पिङ्गाक्षो वरदो वाग्मी सीताशोकविनाशनः ॥२॥
शिवः सर्वः परोऽव्यक्तो व्यक्ताव्यक्तो रसाधरः ।
पिङ्गकेशः पिङ्गरोमा श्रुतिगम्यः सनातनः ॥३॥
अनादिर्भगवान् दिव्यी विश्वहेतुर्निरामयः ।
आरोग्यकर्ता विश्वेशो विश्वनाथो हरीश्वरः ॥४॥
भर्गो रामो रामभक्तः कल्याणप्रकृतिः स्थिरः ।
विश्वम्भरो विश्वमूर्तिर्विश्वाकारोऽथ विश्वपः ॥५॥
विश्वात्मा विश्वसेव्योऽथ विश्वो विश्वहरो रविः ।
विश्वचेष्टो विश्वगम्यो विश्वध्येयः कलाधरः ॥६॥
प्लवङ्गमः कपिश्रेष्ठो ज्येष्ठो वैद्यो वनेचरः ।
बालो वृद्धो युवा तत्त्वं तत्त्वगम्यः सखा ह्यजः ॥७॥
अञ्जनासूनुरव्यग्रो ग्रामख्यातो धराधरः ।
भूर्भुवःस्वर्महर्लोको जनलोकस्तपोऽव्ययः ॥८॥
सत्यमोङ्कारगम्यश्च प्रणवो व्यापकोऽमलः ।
शिवधर्मप्रतिष्ठाता रामेष्टः फाल्गुनप्रियः ॥९॥
गोष्पदीकृतवारीशः पूर्णकामो धरापतिः ।
रक्षोघ्नः पुण्डरीकाक्षः शरणागतवत्सलः ॥१०॥
जानकीप्राणदाता च रक्षःप्राणापहारकः ।
पूर्णः सत्यः पीतवासा दिवाकरसमप्रभः ॥११॥
देवोद्यानविहारी च देवताभयभञ्जनः ।
भक्तोदयो भक्तलब्धो भक्तपालनतत्परः ॥१२॥
द्रोणहर्ता शक्तिनेता शक्तिराक्षसमारकः ।
अक्षघ्नो रामदूतश्च शाकिनीजीवहारकः ॥१३॥
बुबुकारहतारातिर्गर्वपर्वतमर्दनः ।
हेतुस्त्वहेतुः प्रांशुश्च विश्वभर्ता जगद्गुरुः ॥१४॥

जगन्नेता जगन्नाथो जगदीशो जनेश्वरः ।
जगद्धितो हरिः श्रीशो गरुडस्मयभञ्जनः ॥१५॥
पार्थध्वजो वायुपुत्रोऽमितपुच्छोऽमितविक्रमः ।
ब्रह्मपुच्छः परब्रह्मपुच्छो रामेष्टकारकः ॥१६॥
सुग्रीवादियुतो ज्ञानी वानरो वानरेश्वरः ।
कल्पस्थायी चिरञ्जीवी तपनश्च सदाशिवः ॥१७॥
सन्नतिः सद्गतिर्भुक्तिमुक्तिदः कीर्तिदायकः ।
कीर्तिः कीर्तिप्रदश्चैव समुद्रः श्रीपदः शिवः ॥१८॥
भक्तोदयो भक्तगम्यो भक्तभाग्यप्रदायकः ।
उदधिक्रमणो देवः संसारभयनाशनः ॥१९॥
वार्धिबन्धनकृद् विश्वजेता विश्वप्रतिष्ठितः ।
लङ्कारिः कालपुरुषो लङ्केशगृहभञ्जनः ॥२०॥
भूतावासो वासुदेवो वसुस्त्रिभुवनेश्वरः ।
श्रीरामरूपः कृष्णस्तु लङ्काप्रासादभञ्जकः ॥२१॥
कृष्णः कृष्णस्तुतः शान्तः शान्तिदो विश्वपावनः ।
विश्वभोक्ताऽथ मारघ्नो ब्रह्मचारी जितेन्द्रियः ॥२२॥
ऊर्ध्वगो लाङ्गुली माली लाङ्गुलाहतराक्षसः ।
समीरतनुजो वीरो वीरतारो जयप्रदः ॥२३॥
जगन्मङ्गलदः पुण्यः पुण्यश्रवणकीर्तनः ।
पुण्यकीर्तिः पुण्यगतिर्जगत्पावनपावनः ॥२४॥
देवेशो जितमारोऽथ रामभक्तिविधायकः ।
ध्याता ध्येयो लयः साक्षी चेता चैतन्यविग्रहः ॥२५॥
ज्ञानदः प्राणदः प्राणो जगत्प्राणः समीरणः ।
विभीषणप्रियः शूरः पिप्पलाश्रयसिद्धिदः ॥२६॥
सिद्धः सिद्धाश्रयः कालो महोक्षः कालजान्तकः ।
लङ्केशनिधनस्थायी लङ्कादाहक ईश्वरः ॥२७॥
चन्द्रसूर्याग्निनेत्रश्च कालाग्निः प्रलयान्तकः ।
कपिलः कपिशः पुण्यराशिर्द्वादशराशिगः ॥२८॥
सर्वाश्रयोऽप्रमेयात्मा रेवत्यादिनिवारकः ।
लक्ष्मणप्राणदाता च सीताजीवनहेतुकः ॥२९॥
रामध्येयो हृषीकेशो विष्णुभक्तो जटी बली ।
देवारिदर्पहा होता धाता कर्ता जगत्प्रभुः ॥३०॥
नगरग्रामपालश्च शुद्धो बुद्धो निरत्रपः ।
निरञ्जनो निर्विकल्पो गुणातीतो भयंकरः ॥३१॥

हनुमांश्च दुराराध्यस्तपःसाध्यो महेश्वरः ।
 जानकीधनशोकोत्थतापहर्ता परात्परः ॥३२॥
 वाङ्मयः सदसद्रूपः कारणं प्रकृतेः परः ।
 भाग्यदो निर्मलो नेता पुच्छलङ्काविदाहकः ॥३३॥
 पुच्छबद्धयातुधानो यातुधानरिपुप्रियः ।
 छायापहारी भूतेशो लोकेशः सद्गतिप्रदः ॥३४॥
 प्लवङ्गमेश्वरः क्रोधः क्रोधसंरक्तलोचनः ।
 सौम्यो गुरुः काव्यकर्ता भक्तानां च वरप्रदः ॥३५॥
 भक्तानुकम्पी विश्वेशः पुरुहूतः पुरंदरः ।
 क्रोधहर्ता तमोहर्ता भक्ताभयवरप्रदः ॥३६॥
 अग्निर्विभावसुर्भास्वान् यमो निःश्रृंतिरेव च ।
 वरुणो वायुगतिमान् वायुः कौबेर ईश्वरः ॥३७॥
 रविश्चन्द्रः कुजः सौम्यो गुरुः काव्यः शनैश्वरः ।
 राहुः केतुर्मरुद्धोता दाता हर्ता समीरजः ॥३८॥
 मशकीकृतदेवारिदैत्यारिर्मधूसूदनः ।
 कामः कपिः कामपालः कपिलो विश्वजीवनः ॥३९॥
 भागीरथीपदाम्भोजः सेतुबन्धविशारदः ।
 स्वाहा स्वधा हविः कव्यं हव्यवाहप्रकाशकः ॥४०॥
 स्वप्रकाशो महावीरो लघुरुर्जितविक्रमः ।
 उड्डीनोड्डीनगतिमान् सद्गतिः पुरुषोत्तमः ॥४१॥
 जगदात्मा जगद्योनिर्जगदन्तो ह्यनन्तकः ।
 विपाप्मा निष्कलङ्कोऽथ महान् महदहंकृतिः ॥४२॥
 खं वायुः पृथिवी चापो वह्निर्दिक्पाल एव च ।
 क्षेत्रज्ञः क्षेत्रहर्ता च पल्वलीकृतसागरः ॥४३॥
 हिरण्यमयः पुराणश्च खेचरो भूचरोऽमरः ।
 हिरण्यगर्भः सूत्रात्मा राजराजो विशांपतिः ॥४४॥
 वेदान्तवेद्य उद्गीथो वेदवेदाङ्गपारगः ।
 प्रतिग्रामस्थितिः सद्यःस्फूर्तिदाता गुणाकरः ॥४५॥
 नक्षत्रमाली भूतात्मा सुरभिः कल्पपादपः ।
 चिन्तामणिर्गुणनिधिः प्रजाधारो ह्यनुत्तमः ॥४६॥
 पुण्यश्लोकः पुरारातिज्योतिष्माञ्शर्वरीपतिः ।
 किल्किलारावसंत्रस्तभूतप्रेतपिशाचकः ॥४७॥
 ऋणत्रयहरः सूक्ष्मः स्थूलः सर्वगतिः पुमान् ।
 अपस्मारहरः स्मर्ता श्रुतिर्गाथा स्मृतिर्मनुः ॥४८॥

स्वर्गद्वारं प्रजाद्वारं मोक्षद्वारं यतीश्वरः ।
 नादरूपः परं ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्मपुरातनः ॥४९॥
 एकोऽनेको जनः शुक्लः स्वयंज्योतिरनाकुलः ।
 ज्योतिर्ज्योतिरनादिश्च सात्त्विको राजसस्तमः ॥५०॥
 तमोहर्ता निरालम्बो निराकारो गुणाकरः ।
 गुणाश्रयो गुणमयो बृहत्कर्मा बृहद्यशाः ॥५१॥
 बृहद्धनुर्बृहत्पादो बृहन्मूर्धा बृहत्स्वनः ।
 बृहत्कर्णो बृहन्नासो बृहद्बाहुर्बृहत्तनुः ॥५२॥
 बृहज्जानुर्बृहत्कार्यो बृहत्पुच्छो बृहत्करः ।
 बृहद्गतिर्बृहत्सेव्यो बृहल्लोकफलप्रदः ॥५३॥
 बृहच्छक्तिर्बृहद्वाञ्छाफलदो बृहदीश्वरः ।
 बृहल्लोकनुतो द्रष्टा विद्यादाता जगद्गुरुः ॥५४॥
 देवाचार्यः सत्यवादी ब्रह्मवादी कलाधरः ।
 सप्तपातालगामी च मलयाचलसंश्रयः ॥५५॥
 उत्तराशास्थितः श्रीदो दिव्यौषधिवशः खगः ।
 शाखामृगः कपीन्द्रोऽथ पुराणश्रुतिचञ्चुरः ॥५६॥
 चतुरब्राह्मणो योगी योगिगम्यः परावरः ।
 अनादिनिधनो व्यासो वैकुण्ठः पृथिवीपतिः ॥५७॥
 अपराजितो जितारातिः सदानन्दो दयायुतः ।
 गोपालो गोपतिर्गोप्ता कलिकालपराशरः ॥५८॥
 मनोवेगी सदायोगी संसारभयनाशनः ।
 तत्त्वदाताथ तत्त्वज्ञस्तत्त्वं तत्त्वप्रकाशकः ॥५९॥
 शुद्धो बुद्धो नित्यमुक्तो भक्तराजो जयद्रथः ।
 प्रलयोऽमितमायश्च मायातीतो विमत्सरः ॥६०॥
 मायाभिर्जितरक्षाश्च मायानिर्मितविष्टपः ।
 मायाश्रयश्च निर्लेपो मायानिर्वर्तकः सुखम् ॥६१॥
 सुखी सुखप्रदो नागो महेशकृतसंस्तवः ।
 महेश्वरः सत्यसंधः शरभः कलिपावनः ॥६२॥
 सहस्रकन्धरबलविध्वंसनविचक्षणः ।
 सहस्रबाहुः सहजो द्विबाहुर्द्विभुजोऽमरः ॥६३॥
 चतुर्भुजो दशभुजो हयग्रीवः खगाननः ।
 कपिवक्त्रः कपिपतिर्नरसिंहो महाद्युतिः ॥६४॥
 भीषणो भावगो वन्द्यो वराहो वायुरूपधृक् ।
 लक्ष्मणप्राणदाता च पराजितदशाननः ॥६५॥

पारिजातनिवासी च वटुर्वचनकोविदः ।
 सुरसास्यविनिर्मुक्तः सिंहिकाप्राणहारकः ॥६६॥
 लङ्कालङ्कारविध्वंसी वृषदंशकरूपधृक् ।
 रात्रिसंचारकुशलो रात्रिचरगृहाग्निदः ॥६७॥
 किङ्करान्तकरो जम्बुमालिहन्तोग्ररूपधृक् ।
 आकाशचारी हरिगो मेघनादरणोत्सुकः ॥६८॥
 मेघगम्भीरनिनदो महारावणकुलान्तकः ।
 कालनेमिप्राणहारी मकरीशापमोक्षदः ॥६९॥
 रसो रसज्ञः सम्मानो रूपं चक्षुः श्रुतिर्वचः ।
 घ्राणो गन्धः स्पर्शनं च स्पर्शोऽहङ्कारमानगः ॥७०॥
 नेतिनेतीतिगम्यश्च वैकुण्ठभजनप्रियः ।
 गिरिशो गिरिजाकान्तो दुर्वासाः कविरङ्गिराः ॥७१॥
 भृगुर्वसिष्ठश्च्यवनो नारदस्तुम्बरोऽमलः ।
 विश्वक्षेत्रो विश्वबीजो विश्वनेत्रश्च विश्वपः ॥७२॥
 याजको यजमानश्च पावकः पितरस्तथा ।
 श्रद्धा बुद्धिः क्षमा तन्द्रा मन्त्रो मन्त्रयिता स्वरः ॥७३॥
 राजेन्द्रो भूपती रूण्डमाली संसारसारथिः ।
 नित्यसम्पूर्णकामश्च भक्तकामधुगुत्तमः ॥७४॥
 गणपः केशवो भ्राता पिता माता च मारुतिः ।
 सहस्रमूर्द्धानेकास्यः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥७५॥
 कामजित् कामदहनः कामः कामफलप्रदः ।
 मुद्रापहारी रक्षोघ्नः क्षितिभारहरो बलः ॥७६॥
 नखदंष्ट्रायुधो विष्णुर्भक्ताभयवरप्रदः ।
 दर्पहा दर्पदो दंष्ट्राशतमूर्तिरमूर्तिमान् ॥७७॥
 महानिधिर्महाभागो महाभर्गो महर्द्धिदः ।
 महाकारो महायोगी महातेजा महाद्युतिः ॥७८॥
 महासनो महानादो महामन्त्रो महामतिः ।
 महागमो महोदारो महादेवात्मको विभुः ॥७९॥
 रौद्रकर्मा क्रूरकर्मा रत्रनाभः कृतागमः ।
 अम्भोधिलङ्घनः सिंहः सत्यधर्मप्रमोदनः ॥८०॥
 जितामित्रो जयः सोमो विजयो वायुनन्दनः ।
 जीवदाता सहस्रांशुर्मुकुन्दो भूरिदक्षिणः ॥८१॥
 सिद्धार्थः सिद्धिदः सिद्धसङ्कल्पः सिद्धिहेतुकः ।
 सप्तपातालचरणः सप्तर्षिगणवन्दितः ॥८२॥

सप्ताब्धिलङ्घनो वीरः सप्तद्वीपोरुमण्डलः ।
सप्ताङ्गराज्यसुखदः सप्तमातृनिषेवितः ॥८३॥
सप्तस्वर्लोकमुकुटः सप्तहोता स्वराश्रयः ।
सप्तच्छन्दोनिधिः सप्तच्छन्दः सप्तजनाश्रयः ॥८४॥
सप्तसामोपगीतश्च सप्तपातालसंश्रयः ।
मेधादः कीर्तिदः शोकहारी दौर्भाग्यनाशनः ॥८५॥
सर्वरक्षाकरो गर्भदोषहा पुत्रपौत्रदः ।
प्रतिवादिमुखस्तम्भो रुष्टचित्तप्रसादनः ॥८६॥
पराभिचारशमनो दुःखहा बन्धमोक्षदः ।
नवद्वारपुराधारो नवद्वारनिकेतनः ॥८७॥
नरनारायणस्तुत्यो नवनाथमहेश्वरः ।
मेखली कवची खड्गी भ्राजिष्णुर्जिष्णुसारथिः ॥८८॥
बहुयोजनविस्तीर्णपुच्छः पुच्छहतासुरः ।
दुष्टग्रहनिहन्ता च पिशाचग्रहघातकः ॥८९॥
बालग्रहविनाशी च धर्मनेता कृपाकरः ।
उग्रकृत्यश्चोग्रवेग उग्रनेत्रः शतक्रतुः ॥९०॥
शतमन्युनुतः स्तुत्यः स्तुतिः स्तोता महाबलः ।
समग्रगुणशाली च व्यग्रो रक्षोविनाशकः ॥९१॥
रक्षोऽग्निदाहो ब्रह्मेशः श्रीधरो भक्तवत्सलः ।
मेघनादो मेघरूपो मेघवृष्टिनिवारकः ॥९२॥
मेघजीवनहेतुश्च मेघश्यामः परात्मकः ।
समीरतनयो योद्धा नृत्यविद्याविशारदः ॥९३॥
अमोघोऽमोघदृष्टिश्च इष्टदोऽरिष्टनाशनः ।
अर्थोऽनर्थापहारी च समर्थो रामसेवकः ॥९४॥
अर्थिवन्द्योऽसुरारातिः पुण्डरीकाक्ष आत्मभूः ।
संकर्षणो विशुद्धात्मा विद्याराशिः सुरेश्वरः ॥९५॥
अचलोद्धारको नित्यः सेतुकृद् रामसारथिः ।
आनन्दः परमानन्दो मत्स्यः कूर्मो निराश्रयः ॥९६॥
वाराहो नारसिंहश्च वामनो जमदग्निजः ।
रामः कृष्णः शिवो बुद्धः कल्की रामाश्रयो हरिः ॥९७॥
नन्दी भृङ्गी च चण्डी च गणेशो गणसेवितः ।
कर्माध्यक्षः सुराध्यक्षो विश्रामो जगतीपतिः ॥९८॥
जगन्नाथः कपीशश्च सर्वावासः सदाश्रयः ।
सुग्रीवादिस्तुतो दान्तः सर्वकर्मा प्लवङ्गमः ॥९९॥

नखदारितरक्षाश्च नखयुद्धविशारदः ।
 कुशलः सुधनः शेषो वासुकिस्तक्षकस्तथा ॥१००॥
 स्वर्णवर्णो बलाढ्यश्च पुरुजेताघनाशनः ।
 कैवल्यरूपः कैवल्यो गरुडः पन्नगोरगः ॥१०१॥
 किल्किल्वावहतारातिगर्वपर्वतभेदनः ।
 वज्राङ्गो वज्रदंष्ट्रश्च भक्तवज्रनिवारकः ॥१०२॥
 नखायुधो मणिग्रीवो ज्वालामाली च भास्करः ।
 प्रौढप्रतापस्तपनो भक्ततापनिवारकः ॥१०३॥
 शरणं जीवनं भोक्ता नानाचेष्टो ह्यचञ्चलः ।
 स्वस्तिमान् स्वस्तिदो दुःखशातनः पवनात्मजः ॥१०४॥
 पावनः पवनः कान्तो भक्तागःसहनो बली ।
 मेघनादरिपुर्मेघनादसंहतराक्षसः ॥१०५॥
 क्षरोऽक्षरो विनीतात्मा वानरेशः सतां गतिः ।
 श्रीकण्ठः शितिकण्ठश्च सहायः सहनायकः ॥१०६॥
 अस्थूलस्त्वनणुर्भर्गो दिव्यः संसृतिनाशनः ।
 अध्यात्मविद्यासारश्च ह्यध्यात्मकुशलः सुधीः ॥१०७॥
 अकल्मषः सत्यहेतुः सत्यदः सत्यगोचरः ।
 सत्यगर्भः सत्यरूपः सत्यः सत्यपराक्रमः ॥१०८॥
 अञ्जनाप्राणलिङ्गश्च वायुवंशोद्भवः शुभः ।
 भद्ररूपो रुद्ररूपः सुरूपश्चित्ररूपधृक् ॥१०९॥
 मैनाकवन्दितः सूक्ष्मदर्शनो विजयो जयः ।
 क्रान्तदिङ्मण्डलो रुद्रः प्रकटीकृतविक्रमः ॥११०॥
 कम्बुकण्ठः प्रसन्नात्मा ह्रस्वनासो वृकोदरः ।
 लम्बौष्ठः कुण्डली चित्रमाली योगविदां वरः ॥१११॥
 विपश्चित्कविरानन्दविग्रहोऽनल्पनाशनः ।
 फाल्गुनीसूनुरव्यग्रो योगात्मा योगतत्परः ॥११२॥
 योगविद् योगकर्ता च योगयोनिर्दिगम्बरः ।
 अकारादिहकारान्तवर्णनिर्मितविग्रहः ॥११३॥
 उलूखलमुखः सिद्धसंस्तुतः प्रथमेश्वरः ।
 श्लिष्टजङ्घः श्लिष्टजानुः श्लिष्टपाणिः शिखाधरः ॥११४॥
 सुशर्मामितशर्मा च नारायणपरायणः ।
 जिष्णुर्भविष्णु रोचिष्णुर्ग्रसिष्णुः स्थाणुरेव च ॥११५॥
 हरिरुद्रानुसेकोऽथ कम्पनो भूमिकम्पनः ।
 गुणप्रवाहः सूत्रात्मा वीतरागस्तुतिप्रियः ॥११६॥

नागकन्याभयध्वंसी रुक्मवर्णः कपालभृत् ।
 अनाकूलो भवोपायोऽनपायो वेदपारगः ॥११७॥
 अक्षरः पुरुषो लोकनाथ ऋक्षप्रभुर्दृढः ।
 अष्टाङ्गयोगफलभुक् सत्यसंधः पुरुष्टुतः ॥११८॥
 श्मशानस्थाननिलयः प्रेतविद्रावणक्षमः ।
 पञ्चाक्षरपरः पञ्चमातृको रञ्जनध्वजः ॥११९॥
 योगिनीवृन्दवन्द्यश्रीः शत्रुघ्नोऽनन्तविक्रमः ।
 ब्रह्मचारीन्द्रियरिपुर्धृतदण्डो दशात्मकः ॥१२०॥
 अप्रपञ्चः सदाचारः शूरसेनाविदारकः ।
 बृद्धः प्रमोद आनन्दः सप्तद्वीपपतिन्धरः ॥१२१॥
 नवद्वारपुराधारः प्रत्यग्रः सामगायकः ।
 षट्चक्रधाम स्वर्लोकभयकृन्मानदो मदः ॥१२२॥
 सर्ववश्यकरः शक्तिरनन्तोऽनन्तमङ्गलः ।
 अष्टमूर्तिर्नयोपेतो विरूपः सुरसुन्दरः ॥१२३॥
 धूमकेतुर्महाकेतुः सत्यकेतुर्महारथः ।
 नन्दिप्रियः स्वतन्त्रश्च मेखली डमरुप्रियः ॥१२४॥
 लोहाङ्गः सर्वविद्धन्वी खण्डलः शर्व ईश्वरः ।
 फलभुक् फलहस्तश्च सर्वकर्मफलप्रदः ॥१२५॥
 धर्माध्यक्षो धर्मपालो धर्मो धर्मप्रदोऽर्थदः ।
 पञ्चविंशतितत्त्वज्ञस्तारको ब्रह्मतत्परः ॥१२६॥
 त्रिमार्गवसतिर्भीमः सर्वदुःखनिबर्हणः ।
 ऊर्जस्वान निष्कलः शूली मौलिर्गर्जन्निशाचरः ॥१२७॥
 रक्ताम्बरधरो रक्तो रक्तमाल्यो विभूषणः ।
 वनमाली शुभाङ्गश्च श्वेतः श्वेताम्बरो युवा ॥१२८॥
 जयोऽजयपरीवारः सहस्रवदनः कपिः ।
 शाकिनीडाकिनीयक्षरक्षोभूतप्रभञ्जकः ॥१२९॥
 सद्योजातः कामगतिर्ज्ञानमूर्तिर्यशस्करः ।
 शम्भुतेजाः सार्वभौमो विष्णुभक्तः प्लवङ्गमः ॥१३०॥
 चतुर्नवतिमन्त्रज्ञः पौलस्त्यबलदर्पहा ।
 सर्वलक्ष्मीप्रदः श्रीमानङ्गदप्रिय ईडितः ॥१३१॥
 स्मृतिबीजं सुरेशानः संसारभयनाशनः ।
 उत्तमः श्रीपरीवारः श्रितो रुद्रश्च कामधुक् ॥१३२॥

॥इति मन्त्रमहार्णवे पूर्वखण्डे नवमतरङ्गे श्रीरामकृतं श्रीहनुमत्सहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

संकटमोचन हनुमानाष्टक

॥ मत्तगयन्द छन्द ॥

बाल समय रवि भक्षि लियो तब, तीनहुँ लोक भयो अंधियारो ।
ताहि सों त्रास भयो जग को, यह संकट काहु सों जात न टारो ॥
देवन आनि करी बिनती तब, छाँड़ि दियो रवि कष्ट निवारो ।
को नहिं जानत है जगमें कपि, संकटमोचन नाम तिहारो ॥को०१॥

बालि की त्रास कपीस बसै गिरि, जात महाप्रभु पंथ निहारो ।
चौंकि महा मुनि शाप दियो तब, चाहिए कौन बिचार बिचारो ॥
कै द्विज रूप लिवाय महाप्रभु, सो तुम दास के शोक निवारो ॥को०२॥

अंगद के संग लेन गये सिय, खोज कपीस यह बैन उचारो ।
जीवित ना बचिहौ हम सों जु, बिना सुधि लाए इहाँ पगु धारो ॥
हेरि थके तट सिंधु सबै तब, लाए सिया-सुधि प्राण उबारो ॥को०३॥

रावण त्रास दई सिय को तब, राक्षसि सों कही सोक निवारो ।
ताहि समय हनुमान महाप्रभु, जाय महा रजनीचर मारो ॥
चाहत सीय असोक सों आगिसु, दै प्रभु मुद्रिका सोक निवारो ॥को०४॥

बान लग्यो उर लछिमन के तब, प्रान तजे सुत रावण मारो ।
लै गृह वैद्य सुषेन समेत, तबै गिरि द्रोण सुबीर उपारो ॥
आनि सजीवन हाथ दई तब, लछिमन के तुम प्रान उबारो ॥को०५॥

रावन युद्ध अजान कियो तब, नाग कि फाँस सबै सिर डारो ।
श्री रघुनाथ समेत सबै दल, मोह भयो यह संकट भारो ॥
आनि खगेस तबै हनुमान जु, बंधन काटि सुत्रास निवारो ॥को०६॥

बंधु समेत जबै अहिरावन, लै रघुनाथ पाताल सिधारो ।
देबिन्ही पूजि भली बिधि सों बलि, देउ सबै मिलि मंत्र बिचारो ॥
जाय सहाय भयो तब ही, अहिरावन सैन्य समेत सँहारो ॥को०७॥

काज किये बड़ देवन के तुम, बीर महाप्रभु देखि बिचारो ।
कौन सो संकट मोर गरीब को, जो तुमसों नहिं जात है टारो ॥
बेगि हरो हनुमान महाप्रभु, जो कछु संकट होय हमारो ॥को०८॥

दोहा

लाल देह लाली लसे, अरु धरि लाल लंगूर ।
बज्र देह दानव दलन, जय जय जय कपि सूर ॥
इति श्रीसंकटमोचन हनुमानाष्टक सम्पूर्णम् ।

श्री हनुमान अष्टोत्तर शतनामावलि:

- ॐ आज्ञनेयाय नमः
ॐ महावीराय नमः
ॐ हनूमते नमः।
ॐ मारुतात्मजाय नमः
ॐ तत्त्वज्ञानप्रदाय नमः
ॐ सीतादेविमुद्राप्रदायकाय नमः
ॐ अशोकवनकाच्छेत्रे नमः
ॐ सर्वमायाविभंजनाय नमः
ॐ सर्वबन्धविमोक्त्रे नमः
ॐ रक्षोविध्वंसकारकाय नमः
ॐ परविद्या परिहाराय नमः
ॐ परशौर्य विनाशनाय नमः
ॐ परमन्त्र निराकर्त्रे नमः
ॐ परयन्त्र प्रभेदकाय नमः
ॐ सर्वग्रह विनाशिने नमः
ॐ भीमसेन सहायकृथे नमः
ॐ सर्वदुखः हराय नमः
ॐ सर्वलोकचारिणे नमः
ॐ मनोजवाय नमः
ॐ पारिजात द्रुमूलस्थाय नमः
ॐ सर्वमन्त्र स्वरूपवते नमः
ॐ सर्वतन्त्र स्वरूपिणे नमः
ॐ सर्वयन्त्रात्मकाय नमः
ॐ कपीश्वराय नमः
ॐ महाकायाय नमः
ॐ सर्वरोगहराय नमः
ॐ प्रभवे नमः
ॐ बल सिद्धिकराय नमः
ॐ सर्वविद्यासम्पत्तिप्रदायकाय नमः
ॐ कपिसेनानायकाय नमः
ॐ भविष्यश्चतुराननाय नमः
ॐ कुमार ब्रह्मचारिणे नमः
ॐ रत्नकुण्डल दीप्तिमते नमः
ॐ चञ्चलद्वाल सन्नद्धलम्बमान शिखोज्वलाय नमः
ॐ गन्धर्व विद्यातत्त्वज्ञाय नमः
ॐ महाबल पराक्रमाय नमः
ॐ काराग्रह विमोक्त्रे नमः
ॐ शृन्खला बन्धमोचकाय नमः
ॐ सागरोत्तारकाय नमः
ॐ प्राज्ञाय नमः
ॐ रामदूताय नमः
ॐ प्रतापवते नमः
ॐ वानराय नमः
ॐ केसरीसुताय नमः
ॐ सीताशोक निवारकाय नमः
ॐ अन्जनागर्भ सम्भूताय नमः
ॐ बालार्कसद्रशाननाय नमः
ॐ विभीषण प्रियकराय नमः
ॐ दशग्रीव कुलान्तकाय नमः
ॐ लक्ष्मणप्राणदात्रे नमः
ॐ वज्रकायाय नमः
ॐ महाद्युथये नमः
ॐ चिरञ्जीविने नमः
ॐ रामभक्ताय नमः
ॐ दैत्यकार्य विघातकाय नमः
ॐ अक्षहन्त्रे नमः
ॐ काञ्चनाभाय नमः
ॐ पञ्चवक्त्राय नमः
ॐ महातपसे नमः
ॐ लन्किनी भञ्जनाय नमः
ॐ श्रीमते नमः
ॐ सिंहिकाप्राण भञ्जनाय नमः
ॐ गन्धमादन शैलस्थाय नमः
ॐ लङ्कापुर विदायकाय नमः
ॐ सुग्रीव सचिवाय नमः
ॐ धीराय नमः
ॐ शूराय नमः
ॐ दैत्यकुलान्तकाय नमः
ॐ सुरार्चिताय नमः
ॐ महातेजसे नमः
ॐ रामचूडामणिप्रदायकाय नमः
ॐ कामरूपिणे नमः

ॐ पिङ्गलाक्षाय नमः
ॐ वार्धिमैनाक पूजिताय नमः
ॐ कबलीकृत मार्ताण्डमण्डलाय नमः
ॐ विजितेन्द्रियाय नमः।
ॐ रामसुग्रीव सन्धात्रे नमः
ॐ महारावण मर्धनाय नमः
ॐ स्फटिकाभाय नमः
ॐ वागधीशाय नमः
ॐ नवव्याकृतपण्डिताय नमः
ॐ चतुर्बाहवे नमः
ॐ दीनबन्धुराय नमः
ॐ मायात्मने नमः
ॐ भक्तवत्सलाय नमः
ॐ संजीवननगायार्था नमः
ॐ सुचये नमः
ॐ वाग्मिने नमः
ॐ दृढव्रताय नमः
ॐ कालनेमि प्रमथनाय नमः

ॐ हरिमर्कट मर्कटाय नमः
ॐ दान्ताय नमः
ॐ शान्ताय नमः
ॐ प्रसन्नात्मने नमः
ॐ शतकन्टमुदापहर्त्रे नमः
ॐ योगिने नमः
ॐ रामकथा लोलाय नमः
ॐ सीतान्वेषण पण्डिताय नमः
ॐ वज्रद्रनुष्ठाय नमः।
ॐ वज्रनखाय नमः।
ॐ रुद्र वीर्य समुद्भवाय नमः।
ॐ इन्द्रजित्प्रहितामोघब्रह्मास्त्र विनिवारकाय नमः।
ॐ पार्थ ध्वजाग्रसंवासिने नमः।
ॐ शरपञ्जर भेदकाय नमः।
ॐ दशबाहवे नमः।
ॐ लोकपूज्याय नमः।
ॐ जाम्बवत्प्रीतिवर्धनाय नमः।
ॐ सीतासमेत श्रीरामपाद सेवदुरन्धराय नमः

